

ผลงานเรื่องเล่าสร้างแรงบันดาลใจ KM Inspiration

เรื่อง “จากแรงบันดาลใจสู่ใจบันดาลแรง”

โดย คุณพัชรา ลีมาอำไพ

หน่วยจิตวิทยาการปรึกษาและนันทนาการบำบัด ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู

“แรงบันดาลใจ สร้างสรรค์ทุกสิ่ง” ตลอดการทำงานเป็นนักจิตวิทยาการปรึกษา ในภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู มาเป็นเวลา กว่า 20 ปี มีความเชื่อเช่นนี้มาตลอด และหลายๆความสำเร็จที่ผ่านมา ก็คิดว่ามาจากความเชื่อที่ว่าแรงบันดาลใจ สร้างสรรค์ทุกสิ่ง จนกระทั่ง อยู่มาวันหนึ่ง ในการให้การปรึกษาเพื่อฟื้นฟูอาชีพกับผู้ป่วย โรคหลอดเลือดสมอง ซึ่งมีมือที่ใช้งานได้ดีเป็นมือข้างซ้ายข้างเดียว อาชีพเดิมเป็นวิศวกรป่วยเป็นโรคหลอดเลือดสมองในขณะอายุเพียง 45 ปี ดิฉันให้การปรึกษาจนผู้ป่วย ยอมรับการต้องออกจากงาน มีกำลังใจ และมีความพร้อม ในการเริ่มต้นกับการทำงาน ในอาชีพใหม่ แต่...การเริ่มต้นอาชีพใหม่กับสภาพร่างกายที่มีมือที่ใช้งานได้ดีเพียงข้างซ้ายข้างเดียว การวาดรูปก็เป็นอาชีพที่ใช้มือข้างเดียวได้ แต่ผู้ป่วยคนนี้ไม่ได้ชอบงานศิลปะ การทำงานกับคนในครอบครัวซึ่งมีอาชีพร้อยพวงมาลัยน่าจะดีที่สุด การร้อยพวงมาลัยด้วยมือข้างซ้ายข้างเดียว เป็นโจทย์ชีวิตที่ท้าทายทั้งตัวผู้ป่วย นักจิตวิทยาการปรึกษา และทีมฟื้นฟูอาชีพเสียจริง และยังท้าทายความเชื่อที่มีมาตลอดว่า แรงบันดาลใจ จะสร้างสรรค์ทุกสิ่ง ได้จริงหรือ จากวันนั้น ดิฉันก็คิดว่า จะเปลี่ยนความท้าทายให้เป็นแรงบันดาลใจ สร้างสรรค์บางสิ่งบางอย่าง สำหรับผู้ป่วยที่มีมือใช้งานข้างเดียว โครงการ “One Hand I can do” จึงได้เกิดขึ้นตั้งแต่นั้นมา

โครงการ “One Hand I can do” จึงเป็นโครงการที่ตั้งใจจะผลิตนวัตกรรมเพื่อช่วยให้ผู้ป่วยที่มีมือใช้งานข้างเดียว สามารถทำกิจกรรมเพื่อการประกอบอาชีพหัตถกรรม โดยเริ่มจากการพยายามจะผลิตนวัตกรรมช่วยการร้อยมาลัยด้วยมือข้างเดียว และตั้งใจจะผลิตนวัตกรรมช่วยการทำกิจกรรมเพื่อประกอบอาชีพตามความชอบหรือ ความตั้งใจของผู้ป่วยหลอดเลือดสมอง เพื่อช่วยให้พวกเขาได้ทำอย่างที่ตั้งใจ จากความตั้งใจที่มีแรงบันดาลใจ จากความท้าทายที่อยากเห็นคนๆหนึ่ง ที่สูญเสียการทำงาน จากภาวะอ่อนแรงของมือข้างถนัด ใช้งานได้แต่มือข้างซ้ายที่ไม่ถนัด ทำให้ดิฉันลองเริ่มจากการหัดร้อยพวงมาลัยด้วยมือข้างเดียว ซึ่งก็พบว่ายังไงก็ต้องใช้มืออีกข้างหนึ่งจับเข็มร้อยมาลัย และทุกขั้นตอน หรือแทบจะทุกกิจกรรมในชีวิตก็ต้องใช้สองมือ ดังนั้นโครงการ “One Hand I can do” จะทำได้สำเร็จได้ ต้องสามารถผลิตนวัตกรรมที่ใช้แทนมืออีกข้างที่อ่อนแรง แทบทุกขั้นตอนของการทำกิจกรรม ซึ่งต้องไม่ใช่นวัตกรรมชิ้นเดียวที่จะตอบโจทย์นั้นแปลว่า จะต้องคิดอุปกรณ์ช่วยไปเรื่อยๆในแต่ละกิจกรรม แคะคิดก็ยากแล้ว การทำให้สำเร็จก็จะยากยิ่งกว่าแค่แรงบันดาลใจอย่างเดียวคงไม่พอ และตัวดิฉันคงไม่เก่งในงานหัตถกรรมทุกอย่าง ดังนั้นจึงนำความคิดไป

ปรึกษากับทีมฟื้นฟูอาชีพ คุณพิเชษฐ์ เทพหัสดินฯ เจ้าหน้าที่นันทนาการบำบัด ผู้มีความสามารถในการฝึกผู้ป่วยในการทำงานประดิษฐ์ อาจารย์ชูรัตน์ ศศิปรีย์จันทร์ อาจารย์จิตอาสาสอนงานประดิษฐ์ คุณนิสากร คงศรี นักกิจกรรมบำบัด ผู้เชี่ยวชาญในการการทำงานของกล้ามเนื้อและทีมพัฒนาอุปกรณ์สาขานักกิจกรรมบำบัด โดยคิดว่าแต่ละท่านที่ไปปรึกษามีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หากนำความเชี่ยวชาญมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยวัตถุประสงค์เดียวกัน น่าจะได้องค์ความรู้ และนวัตกรรมที่ช่วยให้นววงการฝึกอาชีพคนพิการ มีการฝึกอาชีพคนพิการที่มีมือใช้งานข้างเดียว เพราะในการฝึกอาชีพคนพิการโดยเฉพาะอาชีพการทำหัตถกรรม มักมีเงื่อนไขว่าต้องสามารถใช้มือทั้งสองข้าง และแล้วก็ไม่ผิดหวัง ทุกคนยินดีสานฝันร่วมกัน ฝันที่จะเห็น ความสำเร็จของโครงการ “ One Hand I can do ” ฝันที่จะเห็น ในวงการฝึกอาชีพคนพิการเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยที่มีภาวะอ่อนแรงครึ่งซีก ทั้งๆที่อยู่ในวัยทำงาน ได้เข้ารับการฝึกอาชีพ จากหนึ่งแรงบันดาลใจ ผสานกับความฝัน ความรู้ ความเชี่ยวชาญเฉพาะ ผนึกใจของทุกคนในทีมฟื้นฟูอาชีพ ใจของผู้ป่วยที่มุ่งมั่น คงจะบันดาลให้ทุกคนมีแรงที่จะทำให้โครงการ เกิดขึ้นจริง ไม่ใช่แค่ภาพฝัน

จากวันที่เริ่มโครงการนานนับ 9 เดือน ทีมงานได้ร่วมกันผลิตอุปกรณ์ช่วยให้ผู้ป่วยที่มีมือใช้งานข้างเดียวได้มีอาชีพ โดยมีอุปกรณ์ช่วยทำกิจกรรมที่เป็นหัตถกรรมได้ด้วยมือดีข้างเดียว เช่น อุปกรณ์ร้อยและดึงมาลัยออกจากเข็มมาลัย อุปกรณ์ช่วยตัดกระดาษ อุปกรณ์ช่วยสานริบบิ้นเหรียญโปรยทาน อุปกรณ์ช่วยถักเมคาเม เป็นพวงกุญแจนกฮูก นกฮูกแขวนผ้าเช็ดมือ อุปกรณ์ช่วยบรรจุทำพิมเสนน้ำใส่ขวด อาจจะเป็นอุปกรณ์เพียงแค่นี้ก็อย่าง แต่เบื้องหลังการคิดการประดิษฐ์ทำให้ทีมงาน ต้องเรียนรู้ ตั้งแต่เรียนการร้อยมาลัย การถักเมคาเม การทำเหรียญโปรยทาน เพื่อให้เข้าใจขั้นตอนการทำ ต้องดัดแปลงลดทอนการสานเหรียญโปรยทาน ดัดแปลงลดทอนการถักเมคาเมเพื่อให้ทำด้วยมือข้างเดียวได้จริง ต้องค้นคว้าหาวัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยยึดช่วยจับเพื่อทำหน้าที่แทนมืออีกข้างหนึ่งให้ได้ที่สุด ต้องทดลองทำด้วยตัวเองด้วยการใช้มือข้างเดียว ก่อนจะให้ผู้ป่วยทดลองทำ ปรับแก้ไขจนกว่าผู้ป่วยจะทำได้จริง ฝึกผู้ป่วยจนกว่าจะทำเองที่บ้านได้จริง และปัจจุบันผู้ป่วยแต่ละคนก็มีรายได้ทุกคน แม้จะไม่มากนัก แต่จากสีหน้า แววตาของผู้ป่วยแต่ละคนทำให้ทีมงานทุกคนรับรู้ว่าคุณป่วยมีความภาคภูมิใจ มีความสุขที่ได้ทำด้วยตัวเอง (Independent Living) นำความภาคภูมิใจมายังทีมงานฟื้นฟูอาชีพ และภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู แรงบันดาลใจ ยังคงสร้างสรรค์ทุกสิ่งเสมอ

เมื่อมองย้อนเวลากลับไป แทบไม่น่าเชื่อว่า จากวันที่มีหนึ่งแรงบันดาลใจ จะนำพาใจของทุกคนในทีมงาน บันดาลแรงที่ไม่ย่อท้อ ฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ มาจนถึงวันนี้ได้ เห็นการฝึกอาชีพงานหัตถกรรมให้กับคนที่มีมือใช้งานเพียงข้างเดียว จากที่เคยเป็นข้อจำกัดในการฝึก และที่สำคัญ ได้นำพาใจของผู้ป่วยผู้สูญเสีย ให้กลับมาบันดาลแรง ในการทำงานอีกครั้ง สมดังคำที่ว่า “จากแรงบันดาลใจสู่ใจบันดาลแรง ”